

11 september 2001

"Oog om oog maakt iedereen blind"

De terreuraanslagen van dinsdag 11 september dreigen enorm nefaste gevolgen te hebben die de VS ver zullen overstijgen. Het fel aangeslagen Amerikaans imperialisme grijpt de dramatische gebeurtenissen aan om haar heerschappij over de wereld kost wat kost opnieuw de legitimiteit te verschaffen die ze verloor. De gevolgen van deze aanslagen kunnen dan ook alleen maar contraproductief zijn voor al wie in de wereld opkomt tegen uitbuiting en onderdrukking. De imminente reactie van de VS zal de instabiliteit in de wereld alleen maar vergroten. Of om het met de woorden van de Amerikaanse vredesactivisten te zeggen: «An eye for an eye makes everybody blind».

Door Vincent Scheltiens, Alain Tondeur, Ataulfo Riera en David Dessers

1. Wij veroordelen met klem de terroristische aanslagen van dinsdag 11 september. Het zijn barbaarse daden, methoden die elke menselijke zaak onwaardig zijn. De overgrote meerderheid der slachtoffers op 11 september zijn toevallige, onschuldige burgers, mannen en vrouwen van tal van nationaliteiten en origines: werknemers van één van de duizenden ondernemingen die in de WTC-torens gevestigd waren, toevallige voorbijgangers en bezoekers, de passagiers en bemanningsleden van de gekaapte vliegtuigen, brandweerlui en andere reddingswerkers die na de eerste inslag onmiddellijk ter plekke snelden om hulp te bieden. Onze solidariteit en ons oprecht medeleven gaan uit naar de slachtoffers en hun nabestaanden.

2. Daarentegen verwerpen we de selectieve verontwaardiging, het meten met 'twee maten en twee gewichten'. Ons medeleven en onze solidariteit gaan ook onvoorwaardelijk uit naar de Palestijnen omwille van het leed dat zij dagelijks ondergaan door toedoen van de door de VS gesponsorde en beschermde staat Israël. Leed dat ook de Iraakse mensen - en in het bijzonder de stervende kinderen in de ziekenhuizen - nu al bijna een decennium lang ondergaan door toedoen van de door de VS opgelegde boycot. Het leed dat de bevolking van Belgrado en andere Joegoslavische steden kent van tijdens de nachtelijke 'chirurgische' bombardementen onder impuls van de VS. Het leed dat eveneens de Vietnamese bevolking jarenlang onderging onder het napalm-bommentapijt vanuit Amerikaanse B-52 bommenwerpers. En ook het leed dat het Chileense volk in de greep hield tijdens de staatsgreep en de jarenlange bloedige dictatuur van Augusto Pinochet, door de VS aan de macht gebracht en constant ondersteund. Het leed dat aan het eind van de Tweede Wereldoorlog de uitgetelde burgerbevolking onderging tijdens de niets ontziende bombardementen op Dresden en andere Duitse steden. Het leed dat de mensen in Hiroshima en Nagasaki moesten doorstaan toen de VS er haar atoombommen dropte, met alle gevolgen vandien, ook voor latere generaties. Zijn ook dit geen voorbeelden - honderden andere kunnen eraan toegevoegd worden - van acties waarbij in de eerste plaats tienduizenden, honderdduizenden ongewapende en onschuldige burgers het weerloze slachtoffer zijn geworden van het VS-staatsterrorisme? Het is fundamenteel onrechtvaardig dat enkel het leed van de Amerikanen medeleven opwekt. Alle Arabieren lijden onder de vernedering en het geweld dat de Palestijnen wordt aangedaan. Als het Palestijnse volk geen gerechtigheid krijgt, zal de geweldspiraal zich over de hele moslimwereld uitbreiden en nog meer geweld uitlokken.

3. Als het van het VS-imperialisme afhangt, zal men voor de grote vlucht voorwaarts kiezen... en de planeet de dieperik in doen storten. Nadrukkelijk wordt een 'oorlog' uitgeroepen vooraleer men absolute zekerheid heeft over wie de vijand is. Alle registers worden opengetrokken: een 'oorlog' tegen 'het kwaad', het kamp van de 'beschaving', van de 'vrijheid', van de 'democratie' tegen dat van het 'internationaal terrorisme' en 'zij die er onderdak aan verlenen'. Wat een hypocrisie! Sinds wanneer is Bush Junior, de kampioen van de terdoodveroordelingen en de vriend van Amerikaanse godsdienstige fundamentalisten, waarvan een deel nog niet zo lang geleden bommen legde aan abortuscentra, de behoeder van de 'beschaving'? Sinds wanneer is Ariel Sharon, de straffeloze slachter van de Palestijnse vluchtelingenkampen Sabra en Shatila, die extreem-rechtse ministers opneemt in zijn regering, de behoeder van de 'beschaving'? Als we zien dat Poetin Bush en Sharon de hand reikt in hun kruistocht tegen het 'islamitisch terrorisme', moeten we dan ook deze oorlogsmisdadiger die de bevolking van Grozny onder de bommen verpletterde als een witte ridder beschouwen?

4. Het klopt wel degelijk dat de VS reeds jarenlang een niets ontziende oorlog voert over heel de planeet. Een oorlog die na de Val van de Muur in een stroomversnelling kwam. Een militaire oorlog, zoals in de Golf, in Panama, Somalië en Kosovo... Maar ook en vooral een economische en sociale oorlog, waarbij de VS haar neoliberale hegemonie over de hele wereld wil versterken. Over die stille oorlog die bijna onnoemlijk veel onschuldige slachtoffers maakt, wordt haast nooit gerept... Want wat te zeggen van de naar schatting 40.000 kinderen die dagelijks in de derde wereld sterven van honger en perfect geneesbare ziekten? Deze oorlog onder hegemonie van het VS-imperialisme maakt steeds meer vijanden over heel de wereld. Miljoenen mensen, tienduizenden organisaties van uiteenlopende aard, op alle continenten komen in opstand: in Latijns-Amerika, in Afrika, in het Midden-Oosten en in Azië, almaar meer ook in Europa en... niet in het minst in de VS zelf. Dat protest kant zich tegen de arrogante manier waarop de VS - onder meer door haar weigering van de ondertekening van het verdrag van Kyoto, door haar afwezigheid op de VN-conferentie over racisme in Durban, door haar rol in de WTO, het IMF, de WB - de wereld als haar protectoraat beschouwt. Het is een massaal, verscheiden, democratisch protest, dat niets met internationaal terrorisme te maken heeft.

5. De oorlog die Bush Junior in petto heeft, lijkt sterk op de oorlog die zijn vader in de Golf voerde. Toen riep vader Bush uit dat het om een oorlog van het 'internationaal recht' ging, die zou uitmonden in een 'nieuwe wereldorde'. We hebben inmiddels genoeg gezien! Hoeft het nog eens gezegd dat het precies de VS is die via haar inlichtingendiensten deze islamitische terroristen heeft opgeleid, bewapend en gefinancierd en zo de Frankensteins creëerde die zich later tegen haar keerden? Dit is zeker het geval voor de vandaag door de VS verdachte Osama bin Laden, in de jaren tachtig tijdens de oorlog in Afghanistan door de CIA gefinancierd in de strijd tegen de USSR-invalsmacht. Het is eveneens het geval voor het Palestijnse Hamas, dat ook al hulp kreeg van VS-vazalstaat Israël die er een manier in zag om Yasser Arafat en de PLO te ondermijnen. Het is eveneens het geval voor Saddam Hoessein, die in de oorlog tegen Iran door de VS gesteund werd en ongestoord chemische wapens mocht gebruiken tegen de Koerden. Het is eveneens het geval voor de ex-CIA-agent Noriega, die later door de VS gearresteerd werd omdat hij een 'drugsdealer' zou zijn, wat hij ook al was toen hij goede zaken met Washington en Langley deed en wat hem in niets onderscheidde van tal van topmensen uit de eigenste Amerikaanse inlichtingendiensten.

6. Officieel doelwit van de oorlog die Bush Junior lanceert is 'het terrorisme' en, op de achtergrond, het islamitisch fundamentalisme, dat door de Taliban naar een hoogtepunt werd gebracht. Maar dat obscurantistisch religieus fundamentalisme komt niet uit de lucht vallen. Het is niet de creatie van een fanatieke en waanzinnige Saoedische miljardair. Het is wel het gevolg van de politiek van de grootmachten en in de eerste plaats de VS. Het zijn deze machten die fundamentalistische regimes in het zadel hielpen zoals Saoedi-Arabië, Koeweit en de Verenigde Arabische Emiraten. Ook Pakistan is een 'traditionele vriend' van Washington en de VS steunden

trouwens nooit de vijanden van de Taliban. Het imperialisme heeft dat soort fundamentalistische regimes altijd best kunnen smaken. Het zag er een makkelijk middel in om de progressieve, emancipatorische bewegingen voor nationale bevrijding in de Arabische landen in te dijken. In deze strijd zonder scrupules wordt niets onbenut gelaten want de economische inzet is enorm: olie.

7. Met zijn anti-terroristische kruistocht speelt Bush Junior bin Laden precies in de kaart. Deze laatste is erop uit de kracht van zijn tegenstander tegen deze tegenstander te keren. Hoe meer de VS de moslimwereld brutaal zullen treffen, hoe meer onschuldige slachtoffers hierbij zullen vallen, hoe breder de anti-terroristische coalitie zal worden, hoe meer Arabische regimes medeplichtig zullen zijn... hoe meer de heilige oorlog zal gezien worden als de enige manier om echt te strijden tegen het diepe onrecht dat de Palestijnen wordt aangedaan en dat, onrechtstreeks, de hele moslimwereld wordt aangedaan. Dit zal opstanden uitlokken tot in het hart van de westerse metropolen en de Jihad steeds meer strijders opleveren. De geschiedenis heeft overigens al bewezen dat deze berekening klopt. Onder het mom van terrorismebestrijding bombardeerde de VS de afgelopen jaren de Lybische steden Tripoli en Benghazi, schoot het raketten af op Afghanistan en Soedan. In dit laatste geval was het doelwit een vermeend bedrijf waar chemische wapens geproduceerd werden. Achteraf bleek dit een geneesmiddelenbedrijf te zijn, gevestigd in een volkswijk. Die kruistocht heeft het terrorisme niet kunnen indijken, net zo min als de Golfoorlog een nieuwe wereldorde deed ontstaan. Integendeel, de wanorde neemt toe, het terrorisme ook.

8. Het grootste gevaar schuilt dus in het feit dat het VS-imperialisme de schok van 11 september zeer koelbloedig zal aanwenden om haar in de wereld fel aangetaste legitimiteit opnieuw te heroveren en iedereen autoritair te dwingen in haar pas te lopen. Het 'internationale terrorisme' zal het voorwendsel, het schrikbeeld zijn, de mogelijks duizenden Amerikaanse slachtoffers van 11 september de emotionele moker om elke kritische stem het zwijgen op te leggen. De VS zullen 11 september aangrijpen om een nieuw imperialistisch offensief op te zetten. Bush Junior zal 11 september aanwenden om zijn non-verkiezing tot president toch legitimiteit te geven en de interne oppositie in de marginaliteit te drukken.

9. De terroristische aanslagen zijn niet alleen vanuit ethisch punt verwerpelijk. Ook vanuit politiek oogpunt zijn de gevolgen rampzalig. De fel betwiste plannen voor een anti-rakettenschild komen nu in een stroomversnelling. De efficiëntie van zo'n schild tegen terroristische aanslagen ontgaat elk normaaldenkend mens volkomen. Dat geldt ook voor het paraderen met de vloot, het oproepen van tienduizenden reservisten, het rekruteren van nieuwe soldaten, het optrekken van de defensie-uitgaven en - als onvermijdelijke keerzijde - het besnoeien in uitgaven voor onderwijs, gezondheidszorg en andere elementaire, sociale noden. Het biedt allemaal geen soelaas tegen aanslagen zoals die van 11 september. De VS mikken echter op een nieuwe wapenwedloop en slaagden er onmiddellijk in de Navo mee te krijgen door het invoeren van artikel 5, wat alle lidstaten verplicht op één of andere manier een duit in het militaire zakje te doen, met alle militariserende psychologische gevolgen van dien op de bevolkingen van die lidstaten.

10. We moeten beducht zijn voor de nefaste gevolgen van deze intenties in de VS zelf. Bush Junior werd tot nu toe op geen enkele manier beschouwd als een legitieme president. In zijn land staat hij geboekstaafd als de man van de rabiante ethische rechterzijde, de man van de petroleumlobby en van het militair-industrieel complex. Tegenover hem staat een samenleving waarbinnen de universiteitsstudenten massaal radicaliseren tegen gevolgen van het globaliserend kapitalisme, sinds 'Seattle' steeds meer bruggen leggen naar de linkerzijde van de syndicale beweging om een groot sociaal front samen te stellen. Tegenover Bush staan ook vakbondssectoren die een stem trachten te geven aan de vele working poor, aangevuld door de kersverse slachtoffers van de recessie en van de recente golf van ontslagen. Tegenover Bush staat

verder een vrouwenbeweging die het niet pikt dat onder en met Bush een moreel reactionair offensief wordt ingezet tegen de verworvenheden van de afgelopen decennia. Ook al tegenover Bush staat een Afro-Amerikaanse gemeenschap, grotendeels opgesloten in getto's of ronduit in de gevangenissen, die beseft dat ze onder deze racistische Texaan geen kansen zal krijgen. Alles moet in het werk gesteld worden om te beletten dat de schok van 11 september aangewend wordt om deze stemmen uit de VS, haar authentieke stemmen, te smoren onder een unanimistisch patriottisme, waarbij als belangrijk neveneffect een ongekennde golf van anti-Arabisch racisme de vrije loop krijgt.

11. Aan de vooravond van de kwalitatieve stap in haar mars richting een supra-nationaal imperialisme staat de Europese Unie voor een dilemma: als het nu te dicht, te kritiekloos in de pas van de VS loopt, mag het haar mondiale ambities voor minstens een heel lange periode opbergen. Dat dilemma verdeelt de Europese leiders. Terwijl Tony Blair het op dezelfde oorlogstaal als Bush houdt, streven de Duitser Joshka Fischer (en de Belg Louis Michel) een meer voorzichtige aanpak na. Nochtans is er afgaand op de balans van de rol van de EU, en van haar imperialistische lidstaten afzonderlijk, geen plaats voor illusies. Toen Jeltsin en nadien Poetin Grozny onder de bommen bedolven en andere Tsjetsjeeense steden van de kaart veeften, achtte de EU het onwenselijk 'tussen te komen in deze binnenlandse aangelegenheid'. De EU is geen 'humanitair alternatief', maar één van de motoren van de neoliberale globalisering die tot chaos en oorlogen leidt. De EU voert oorlog daar waar de algemene imperialistische belangen dit vereisen. Bovendien valt te vrezen dat ook binnen de EU het huidige klimaat bewust en gretig zal aangegrepen worden om militaire budgetten te verhogen, om politie- en veiligheidsdiensten nog sterker te maken tegenover binnenlands protest, om nieuwe anti-sociale maatregelen te legitimeren en een substantiële beknotting van de democratische rechten en vrijheden te bekomen.

12. De uitbouw van de Europese militaire poot, het tussenkomen met haar eigen 'gelaat' (lees : de eigen belangen van de belangrijkste Europese burgerijen) in de Balkan, Afrika, het Midden-Oosten of waar dan ook, komt opnieuw onder sterke druk te staan. Telkens zich een internationale crisis voordeed, kwamen deze Europese ambities er overigens zeer belabberd uit en was het Uncle Sam die de toon dicteerde. De EU-machthebbers lijken zich zeer bewust van het probleem en proberen naast de lippendienst, de drie-minuten-stilte en het inroepen van artikel 5 van het Nato-verdrag toch te vermijden dat de VS een 'blanco cheque' krijgt, dat ze blind moeten meestappen in de 'vergelding' en distantiëren zich in de mate van het mogelijke van de oorlogstaal van Bush. Het wordt een kwestie van krachtsverhoudingen en om die tegen de VS op te bouwen en te laten gelden, betekent dit dat de EU zich als één blok zal moeten opstellen, van de Britten tot de Grieken. Om daarin te slagen zal de EU haar despotische aard moeten versterken, elke interne terughoudendheid of oppositie moeten indammen, wat een nieuwe nederlaag zou betekenen voor al wie illusies koestert in een democratisch, sociaal en ecologisch Europa binnen het huidige kader.

13. De contra-productieve gevolgen van 11 september en van de VS-reactie dreigen nog harder te zijn naarmate de reeds sputterende kapitalistische economie van recessie in depressie, in open crisis dreigt te komen. Alle kapitalistische krachten doen er momenteel alles aan om een crisis te vermijden. Maar in de VS zal die moeilijk te vermijden zijn. En de terugslag naar Europa zal snel volgen: nieuwe sluitingen, nieuwe werkloosheid, nieuwe besparingen, in een klimaat van hermilitarisering en inperking van de democratische rechten vallen dan niet uit te sluiten. Dit pleit ervoor dat de sociale organisaties, en in het bijzonder de georganiseerde arbeidersbeweging, zich openlijk uitspreken tegen de oorlogslogica die men nu vanuit de bunkers van Camp David aan de hele wereld wil opdringen.

14. In het onmiddellijke is het de taak van elk progressief persoon om het foute beeld van de 'twee kampen' te doorbreken: het kamp van het 'goede' tegen dat van het internationaal

terrorisme. Ons kamp is dat van de miljoenen door het imperialisme onderdrukte en uitgebuite mensen, die niet kiezen voor de terroristische actie tegen de bevolking van de VS, en waar de overgrote meerderheid van de Amerikaanse bevolking overigens deel van uitmaakt. In het onmiddellijke is het de taak van elk progressief persoon om dat kamp gestalte te geven, via haar strijd tegen de neoliberale kapitalistische globalisering,, tegen de nieuwe militarisering, tegen imperialistische 'vergeldingsacties', tegen de dreiging van antidemocratische maatregelen, tegen de antisociale maatregelen. En in de eerste plaats door te strijden voor een rechtvaardige oplossing van het Palestijnse vraagstuk.

15. De oorlogslogica van Bush Junior en zijn bondgenoten dreigt de wereld aan de rand van de afgrond te brengen. Het verenigd imperialistisch front jaagt iedereen de stuipen op het lijf en dreigt de wereld mee te slepen in een dodelijke sprong voorwaarts. Willen we de mensheid een toekomst die naam waardig geven, moeten we resoluut de andere weg op. De weg van de 'beschaving' tegen de barbarij is de weg die de 'antiglobaliseringsbeweging' is beginnen opstappen: het is de weg naar een andere globalisering via de afschaffing van de schuld van de derde wereldlanden, de billijke verdeling van de rijkdom, het beteugelen van de financiële markten, gelijke rechten voor iedereen. De verwezenlijking van dit internationalistisch, pluralistisch, democratisch, sociaal en ecologisch alternatief blijft de prioritaire taak van alle progressieven. Sinds 11 september lijkt een 'andere wereld' minder mogelijk. Maar die andere wereld is noodzakelijker dan ooit!